

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 7.2.2020
Sayı: 291

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6001 Sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Hizmetleri Hakkında Kanunun 30. Maddesinin beşinci fıkrasında yapılan düzenleme ile işletme hakkı işletici şirketlere verilen veya devredilen otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından belirlenen geçiş ücretini ödemeden geçiş yaptığı tespit edilen araç sahipleri hakkında yapılacak yasal işlemler düzenlenmiştir. Ancak söz konusu Kanun'un aynı maddesinin 1. fıkrasında doğrudan KGM'nün işletiminde olan yollarla ilgili olarak mevzuatımızla çelişen bir durum hasıl olmaktadır.

Bu farklılığın giderilmesi, yani "İdari Para Cezası" ile "Ceza"nın uygulama açısından uyumunun sağlanması gerekmektedir. Bu konuda Türkiye'de binlerce yurttaşın mağdur olduğu bilinmektedir. Böylece Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Behiç ÇELİK

Mersin Milletvekili

GEREKÇE:

Ülkemizde ücretli otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayolları bakımından başlıca iki usul uygulanmaktadır. Bir kısım otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayolları, **Karayolları Genel Müdürlüğü'nün** işletiminde bulunmaktadır. Örneğin 15 Temmuz Şehitler Köprüsü bu türdendir. Bu tür otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayolları ile ilgili hususlar 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Hizmetleri Hakkında Kanun'da düzenlenmiştir. Buna karşılık bir kısım otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayollarının işletme hakkı ise 4046, 3465 ve 3996 sayılı kanunlar kapsamında, **işletici sermaye şirketlerine** verilmiş veya devredilmiştir.

İşletimi KGM'ne ait olan otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından belirlenen geçiş ücretini ödemedен geçiş yaptığı tespit edilen araç sahipleri hakkında yapılacak yasal işlem, 6001 sayılı Kanun 30/1'de açıklanmıştır. İşletme hakkı işletici şirketlere verilen veya devredilenlerden geçiş ücretini ödemedен geçiş yaptığı tespit edilen araç sahipleri hakkında yapılacak yasal işlemlerse aynı Kanunun 30/5'de düzenlenmiştir.

Madde 30/1; "Genel Müdürlük işletimindeki otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayolları için belirlenen geçiş ücretlerini ödemedен geçiş yaptığı tespit edilen araç sahiplerine geçiş ücretinin dört katı tutarında **İDARİ PARA CEZASI** verilir." demektedir. İdari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu sürede ödenmeyen geçiş ücretleri ve idari para cezaları 6183 sayılı Kanuna göre ilgili vergi dairesi tarafından takip ve tahsil olunur"

İşletme hakkı 4046, 3465 ve 3996 sayılı kanunlar çerçevesinde işletici şirketlere verilen veya devredilen otoyollar ile erişme kontrolünün uygulandığı karayollarından, belirlenen geçiş ücretini ödemedен geçiş yaptığı tespit edilen araç sahipleri hakkında yapılacak yasal işlem yine 6001 s.K. m.30/5'de şu şekilde düzenlenmiştir: " ... geçiş ücretlerini ödemedен geçiş yapan araç sahiplerinden, bu ücretin dört katı tutarında **CEZA**, genel hükümlere göre tahsil edilir."

Düzenlemeler aynı maddede ama birbirine tezat teşkil eden iki farklı düzenleme vardır. Şirketlere tanınan ceza yetkisi, KGM'nün İdari Para Cezası gibi düzenlenmesi mevzuatın emridir. Bu haliyle Anayasa'nın 10. Maddesine aykırı olduğu bir gerçektir. Muhatap, AİHS'nde güvence altına alınan "Mahkemeye Erişim Hakkı"nı kullanabilir.

Devlete ait bir yetki olan cezalandırma yetkisinin özel hukuk tüzel kişilerine veya gerçek kişilere ya da belli gruplara devri mümkün değildir. Nitekim cezalandırma yetkisi devlete ait olup, cezalandırma yetkisi Anayasa m.38'dedir.

Bunlara rağmen işletici şirkete doğrudan cezayı tahsil yetkisi tanınmıştır. Görüleceği üzere bu yetki devletin resmi kurumu olan KGM'ne dahi tanınmamıştır.

Bahsi geçen kuralda geçen CEZA kavramı hakkındaki AYM'nin değerlendirmesi Anayasa'ya aykırılık yönünden yapılmıştır. Ancak sonuç olarak kuralda kullanılan Ceza teriminin yorumu adli yargının üst mahkemesi konumunda olan Yargıtay tarafından değerlendirilecek ve açıklığa kavuşacaktır.

Meclis Araştırma Önergesi İmza Cetveli

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
1	İmam Hüseyin Filiz	Gaziantep	
2	Ümüt ÖZDAĞ	İSTANBUL	
3	Ahmet Ardican	İSTANBUL	
4	Ayhan Altıntaş	ANKARA	
5	Yasin ÖZGÜR	Denizli	
6	Dursun ATAS	Kayseri	
7	Feridun Behin	Antalya	
8	Hüseyin ÖRS	TRABZON	
9	Hayrettin Nuhoglu	İstanbul	
10	İbrahim Halil Oral	Ankara	
11	Mehmet Metanet Gülhaçoğlu	Adana	
12	Başar YAKAR	Samsun	
13	Fatih Kaptan	İzmir	
14	Hasan Subaşı	Antalya	
15	Arslan Ertürk	Eskişehir	
16	Aydin Adnan Sezgin	Aydın	
17	Durmuş YILMAZ	Ankara	
18	Ömer BEYAZ	İSTANBUL	
19	Ayhan Çiray	İzmir	
20	İsmail OK	Balıkesir	